

OBIECTUL DREPTULUI DE PROPRIETATE ÎN SISTEMELE DE DREPT EUROPENE – ABORDĂRILE CATEGORIEI DE QUASI-LUCRURI

Mircea GLADCHI,
doctorand

Problema delimitării obiectului dreptului de proprietate de alte instituții a dreptului civil și nu doar, este una de care se ciocnește societatea contemporană. Evoluția continuă a omenirii creează noi tipuri și manifestări de obiecte necesare de a fi incluse în circuitul civil. Atribuirea sau încadrarea noilor tipuri de obiecte cum ar fi bunurile digitale, creează noi obstacole pentru manifestarea corectă a instituției dreptului de proprietate. Faptul că legiuitorul acceptă existența acestor noi forme de obiecte în cadrul raporturilor civile este un lucru benefic, dar caracterizarea lor și gruparea lor instituțională din păcate la moment nu este definită sau incompletă. Prin urmare, datorită formelor pe care acestea le îmbracă se propune crearea unei noi categorii de quasi-lucruri ce va reglementa obiectele respective. Quasi-lucrurile fiind o punte de trecere între manifestarea drepturilor patrimoniale și conceptul lucrurilor – definite conform legislației naționale.

Cuvinte-cheie: dreptul de proprietate, conceptul economic al proprietății, dualitatea dreptului civil, quasi-lucrurile, lucrurile, bunurile.

Introducere. Rădăcinile obiectului dreptului de proprietate le regăsim în știința economică. Este necesar de analizat dacă orice ce poate fi definit ca obiect al proprietății poate fi și obiect al dreptului de proprietate. Răspunsul simplu la această întrebare nu este cum, dar unde trasăm linia de demarcare a ceea ce constituie proprietate și ceea ce constituie obiect al dreptului de proprietate. În mod tradițional juriștii au fost chemați să grupeze aceste resurse diferite în categorii juridice mai largi sau mai restrânse, pentru ca discursul juridic asupra proprietății să fie mai

THE OBJECT OF PROPERTY RIGHT REGULATION IN EUROPEAN LEGAL SYSTEMS – APPROACHES ON THE QUASI-THINGS CATEGORY

Mircea GLADCHI,
PhD student

The problem of identifying the object of the property right from other civil law institutions and not only, is one of those that the modern society is facing. The continuous evolution of the humanity creates new types and manifestations of objects that are necessary to be included in the civil circuit. The appearance of new objects such as digital goods or other things similar and trying to include them into an existing structural form, deteriorates from the concept of existing civil law institutions such as for example property right. The thing that the lawmaker accepts such objects and tries to regulate them is very good, but unfortunately he doesn't give them a specific definition or the institution they are a part of is incomplete. As a result, the article proposes the creation of a new category of quasi-things that characterizes these types of objects. The quasi-things being a bridge between the patrimonial rights and the things – as they are defined by the national law.

Keywords: property rights, the economic concept of property, the duality of civil law, quasi-things, things, goods.

Introduction. The roots of the property rights are commonly found in the economic science. It is necessary to analyze if anything that passes as an object related to the property could make the object regulated by the right of property. The simple answer to this question is not how, but rather where we draw the line between the objects that could make property and objects that are regulated by the property right. In a traditional way the lawyers were called to these resources in larger or smaller juridical categories, for the sake of the juridical argument to be easier to be

ușor de manevrat. Probabil, în nici un domeniu al dreptului nu vom întâlni o mai mare diversitate ca în cea pe care am putea-o numi ”cea a obiectului dreptului de proprietate” [1 p.69]. Pe lângă criteriul sus-enunțat referitor la obiectul proprietății, aspect economic și obiectul dreptului de proprietate este iarăși necesar de menționat criteriul de apartenență la un curent juridico-doctrinar. După cum a fost analizat anterior, dezvoltarea și evoluția dreptului de proprietate pe continentul european, am diferențiat trei curente importante, și anume curentul condus de Common Law, Codul lui Napoleon și doctrina acestuia și cel ce are la bază doctrina germană și BGB (Codul civil German). Respectiv din considerentul abordării diferite în materie de instituții, obiectul instituțiilor este la fel diferit, ceea ce se caracterizează și în situația dreptului de proprietate.

Metode și materiale aplicate sunt cele tradiționale de cercetare, și anume: logică, gramaticală, istorică, observației, sistemică, deducției și inducției, precum și metoda sintezei și comparației. Studiul este o manifestare teoretică a concepțiilor teoretico-practice referitoare la evoluția și manifestarea obiectelor dreptului de proprietate.

Rezultate obținute și discuții. Ar fi corect de menționat că deși teoria dreptului de proprietate în spațiul common law este una bizară și puțin relevantă pentru dezvoltarea și interpretarea instituției respective în dreptul civil, doctrinarii economiști ai acestui spațiu și-au asumat responsabilitatea de a fundamentaliza caracterele proprietății ba chiar de a formula ideii și concepte de interpretare a dreptului de proprietate și a obiectului acestuia. De fapt, juriștii common law nu venerează atât de mult clasificările, respectiv o concepție clară referitoare la obiect și diferențierea acestuia de dreptul de proprietate ei nu au, dar cele mai apropiate teorii pe care am putea să le folosim în interesul lucrării sunt acelea concepute la intersecția dreptului common law și a economiei. Una din cele mai cunoscute teorii din domeniul dat este **teoria economică a drepturilor de proprietate**. La bazele acesteia s-au situat doi vestiți economiști americani Ronald Cause și Armin Alchian după care conceptul

handled. It is possible, that in any field of law, there won't be such a great diversity as in the one we call "the object of the property right". [1 p69] Besides the criteria established above, concerning the juridical and economical aspects of the property and the idea of differentiating property as a form of economic science definition from the right of property as a juridical understanding, it is again necessary to mention the existence of different law doctrines. As it was mentioned previously, the development and evolution of the property right on the European continent, we established three distinct opinions and those being: the one lead by Common Law, the one described by the Napoleon Code and the one that has its basis in the roman pandects and the BGB. Respectively because of the difference in institutions, the object of the institution also differs, what is exactly the case of the property right.

Methods and materials applied are the research traditional ones: logical, grammar, historical, observation, systemic, deduction and induction, as well as the method of synthesis and comparison. The study is a theoretical manifestation of theoretical-practical concepts referring to the evolution and manifestation of the property law objects.

Results obtained and discussions. It would be right to mention that even if the theory of the property rights in the space of common law is a bizarre one and little relevant for the development of the same institution in civil law, the economist theoreticians of the designated space took the responsibility to put the basis of the property, even to formulate new concepts and ideas of interpreting the property rights and the object that it regulates. In fact, the common law lawyers do not venerate so much classifications, respectively they didn't really formulate any ideas referring to the object of the right of property, but the closest to what we seek ideas are formulated at the intersection of common law and economics. One of the most know theory in this field being **the economic theory on property rights**. At the basis of this theory are two renowned American economists, Ronald Cause and Armin Alchian that was further developed by other economists

respectiv a fost dezvoltat de alți economiști cum ar fi H. Demsetz, D. Nort, R. Posner și alții. Abordarea acestor savanți a problematicii respective se face prin prisma debarasării de ideea standard economică de proprietate și recurgea la utilizarea noțiunii de drept de proprietate. Aceasta schimbă accentul de pe resursa limitată ca întruchiparea proprietății pe faptul că aceasta este un mănunchi de drepturi de utilizare a resursei [2]. Adică, manifestarea proprietății de fapt sunt drepturile asupra obiectului care este resursa limitată.

Acest mănunchi de drepturi poartă denumirea de „Bundle of Right (Honore’s List)”. Lista lui Honore sau mai des este întâlnit doar prin sintagma *bundle of rights* este o listă ce conține toate drepturile necesare pentru a deține proprietatea totală asupra unui lucru/bun este utilizată atât în doctrina common law cât și în cea economică. Lista respectivă a fost concepută de A.M. Honore în lucrarea sa „Ownership”. În continuare va fi utilizat termenul „pachetul de legi”, care era compus din 11 elemente:

Dreptul de a poseda – dreptul de a avea control fizic exclusiv asupra bunurilor;

– Dreptul de a utiliza – dreptul de a utiliza atributele bunurilor în interes propriu;

– Dreptul de a administra – dreptul de a decide cine și cum va dispune de bun;

– Dreptul la venituri din bun – dreptul de a dispune de rezultatele în urma utilizării bunului;

– Dreptul la capital – dreptul de a aliena lucrul și libertatea de a consuma, a cheltui sau a-l distruge în totalitate sau parțial;

– Dreptul la securitate – dreptul de a fi protejat împotriva exproprierii bunurilor și a acțiunilor terților;

– Dreptul la transmisibilitate – dreptul de a transmite bunurile prin succesiune;

– Dreptul de a poseda fără termen – dreptul de a poseda bunul nelimitat în timp pe parcursul vieții;

– Interzicerea de utilizare negativă – Dreptul de a utiliza bunul în așa mod, încât aceasta să nu afecteze drepturile terților;

– Dreptul de a asigura executarea – Dreptul de a folosi bunul pentru garantarea executării unei obligații;

such as H. Demsetz, D. Nort, R. Posner and others. The concept these scientists followed when treating this question was by renouncing on the standard concept of property expressed by the economic science and starting the use of the term property rights. This changed the accents from the limited resources as means of production and the embodiment of property to the fact that these are a bunch/bundle of rights oriented towards using the limited resource.[2] So the essence of property is actually the manifestation of the rights owned by a person oriented towards a limited resource as an object.

The totality of rights that was discussed previously is commonly known as the “Bundle of Rights” or Honore’s List. The list consists of a totality of rights that a person should have over a good to assert definitive property. The concept is commonly used in economics as in common law to define the idea of property rights. The list was conceptualized by A.M. Honore in his work “Ownership”. The bundle of rights is consisting of 11 elements.

– The right to possess – the right to have physical control over the goods;

– The right to use – the right to use the essence of the good in personal interests;

– The right to manage – the right to decide who and how will handle the goods;

– The right to income – the right to manage the results as a consequence of using the goods;

– The right to capital – the right to alienate the good and the liberty to consume, the waste or to destroy the good, partially or totally;

– The right to security – the right to be protected against expropriation and the involvement of third parties;

– The incident of transmissibility – the right to pass the goods through inheritance;

– The incident of Absence of term - the right to poses the good unlimited of term during life;

– The prohibition of harmful use – the right to use the good in such way, that it will not affect the rights of third parties;

– Liability of execution – the right to use the good as a form of guaranty for executing an

– Dreptul la caracterul rezidual – Se referă la existența altor tipuri de relații atât materiale cât și procedurale a căror existență asigură reanimarea raporturilor încălcate.

Conform autorului listei, pentru a fi recunoscut proprietarul drept unul definitiv, el trebuie să dețină o majoritate, dar nu necesar toate din aceste elemente [3]. Conceptul respectiv este unul destul de flexibil datorită caracterului de liberă alegere a acelor elemente cât și numărul lor din *pachetul de legi*, pentru a determina ce poate fi obiect al dreptului de proprietate sau dacă în raport cu obiectul respectiv există anumite relații. Prin urmare, autorii teoriei economice a dreptului de proprietate, accentuează că drepturile de proprietate de fapt sunt niște „reguli de joc” acceptate de către indivizi ce presupune tipurile de relații în raport cu bunurile, pe care orice persoană trebuie să le respecte în raporturile sale cu alți indivizi sau să sufere consecințe restrictive în cazurile nerespectării acestora, unde bunurile nefiind definite concret dar asupra cărora poate fi aplicate toate sau o bună parte a *pachetului de legi* descris anterior. „Drepturile de proprietate – sunt drepturile de control al utilizării anumitor resurse și repartizarea îngrădirilor și foloaselor apărute pe parcursul perioadei de control. Anume drepturile de proprietate - sau ceea ce conform opiniei oamenilor sunt regulile de joc corespunzătoare – determină, cum anume în societate se desfășoară procesele de cerere și ofertă.” [4 p.71]. Un alt aspect important care este scos în evidență de teoria respectivă este importanța relativitatea rarității sau limita resurselor. Obiectul relațiilor sus-menționate trebuie să satisfacă criteriile generale de încadrare în obiectul de studiu al științei economice, cu alte cuvinte obiectul drepturilor de proprietate poate fi tot ce este definit sau încadrat drept resursă indiferent de cât de abstract este acest concept. Relațiile de proprietate – este un sistem de eliminare din accesul asupra resurselor materiale și nemateriale. Dreptul de proprietate se manifestă prin excluderea terților de a se folosi de resursele limitate. De asemenea, asigurarea de a te bucura de dreptul de proprietate este lovit de cheltuieli. În unele situații cheltuielile necesare pentru menținerea dreptului de propieta-

obligation by the owner;

– Residuary character – refers to the existence of other types of relationships of material matter or procedural matter, which existence assures the reanimation of the broken relationships.

According to the author of the list, for the person to be recognized as the owner, he needs to hold the majority, but not necessary all of these elements. [3] This concept is really flexible because of the freedom to choose of the elements and the number of those from the *bundle of rights*, in order to determine what could be the object of the right of property or if in relationship to an object exist certain rights. As a result, the supporters of the economical theory of property rights, put the accent on the fact that in actuality the property rights are “rules of game” that are accepted by the individuals that consist of types of relations directed towards the goods, that each person has to respect in regards to his activity with other individuals or to suffer the restrictive consequences in case of not complying, where the goods are not defined but upon which could be applied all or a good part of the bundle of rights. “The rights of property - are the rights of control over the use of resources and the distribution of restrictions and benefits that occur in the period of control. The property rights – or what according to the people are the game rules – determine, how the society will handle the relationships of demand and supply.” [4 p71] The other aspect that is highlighting this theory is the importance of the relativity or the limitation of the resources. The object of the relationships detailed above need to satisfy the general criteria of being the research purpose of the economic science, in other words the object regulated by the property rights can be everything that is associated with or can be defined as a resource no matter how abstract are the notions. The property relationships – is a system of elimination from other party access to the limited tangible or intangible resources. The right of property is the manifestation of the exclusion of third parties of using the limited resources. Also the right to use the good is coming with a cost. In some situations the costs of using the good/ resources greatly exceed the beneficial

te sunt mult prea mari pentru a justifica deținerea acestuia. Economistul Thrainn Eggertsson explică aceasta printr-un exemplu, unde proprietarul deține un imobil într-o regiune cu un nivel înalt de criminalitate, și cheltuielile pentru întreținerea imobilului aduc valoarea acestuia pentru proprietar aproape de zero, astfel motivându-l de a se debarasa de acest imobil.

Revenind la conceptul obiectului dreptului de proprietate în accepțiunea dreptului European continental, acesta după cum a fost menționat, la fel este relativ divers. Școlile principale care vor fi analizate sunt cele de inspirație din Codul civil al lui Napoleon și BGB. Diferența respectivă poate fi abordată sub mai multe aspecte, dar acum accentul va fi pus pe obiectul nemijlocit al dreptului de proprietate și pe felul în care obiectul respectiv influențează dezvoltarea ramificărilor și tratărilor altor instituții de drept sau altor ramuri de drept, în cazul nostru dreptul mediului și obiectul acestuia inclusiv.

Principala diferențiere, sau una din cele mai importante diferențieri între aceste școli, este de fapt posibilitatea de a atribui protecția dreptului de proprietate unor bunuri patrimoniale nemateriale inclusiv răsfrângerea acestuia asupra unor drepturi. Conceptul respectiv este acceptat de Școlile izvorâte din conceptul propus de Codul lui Napoleon, și este dur pe de altă parte criticat de doctrinarii școlii BGB. Argumentul doctrinarilor școlii germanice este faptul că asupra obiectului dreptului de proprietate este necesară mereu posibilitatea exercitării posesiunii materiale, fără aceasta și anume rigiditatea acestui atribut determină existența sau inexistența dreptului de proprietate asupra bunului. Este posibilă oare proprietatea fără posesie? Practica arată că mereu unde ea este permisă, imediat apar situații de încălcări în masă și haos, create nu de incompetența organelor de control și a instanțelor de judecată ci de obscuritatea relațiilor [5 p.9]. Știința economică permite, și acceptă ca obiectele proprietății să nu manifeste calificativul material susceptibil posesiei ceea ce s-a observat și prin descrierea teoriei economice a dreptului de proprietate. O lucrarea fundamentală ce și-a pus drept scop delimitarea dreptului de proprietate, de proprietate

gains that comes from the good itself. The economist Thrainn Eggertsson, explains this phenomena through an example, where the owner is acquiring a real estate in a region where the level of criminality is very high and the costs for assuring its protection is also very high, bringing the value of the real estate for the owner close to zero or even going into negative. This factor, is actually making the owner to think about getting rid of the good itself.

Going back to the concept of the object of property right in the concept of the continental European legal systems, as it was mentioned before it is also quite divers. The main schools of thought that will be analyzed are the ones inspired by the Napoleon civil code and BGB. The difference between those can be examined at various aspects, but the aspect that is concerning us at this point is the object of the property rights and how the form that the doctrine embraces influences the institutional ramification and the transposing of this object into other branches of law, in our case some tangents to the environmental law and its objects.

The primary difference, or one of the important ones between these schools, is the possibility of attributing protection of the property rights over some intangible patrimonial goods, including the concept of rights and its protection. This idea is accepted by the schools that have the roots based in the Napoleon civil code and the natural concept of law, and is severely criticized by the BGB school of thought. The argument that brings the German school to the table is that over the object of property right it is necessary to always be possible the manifestation of material possession, without it and actually the rigidity of this attribute determines the existence on inexistence of the property right over a good. Is it possible to own without to possess? The practice shows that every time it was permitted, always appear conflictual situations and chaos, that are created not by the controlling organizations and judicial courts, but because the types of relationship become very obscure. [5 p.9] The economic science, as was stated previously, accepts the object of property to not manifest any criteria that will make him suscep-

ca concept economic este lucrarea Устюжанина Е.В. „Проблемы развития отношений собственности в современной российской экономике”. Ea propune că fenomenul de proprietate suferă mutații și diversificări în funcție de epoca istorică. Respectiv, problema dreptului de proprietate asupra obiectelor care nu sunt obiectele posesiunii, adică obiectele asupra cărora nu putem manifesta stăpânire fizică, care pot fi luate fără aplicarea violenței, prin urmare este greu sau imposibil de protejat de interferența terților. Aici putem aborda problematica mai multor obiecte care aparent ar fi obiecte ale dreptului de proprietate dar datorită faptului că nu putem exercita posesiunea fizică asupra lui, acesta capătă un regim diferit. Categoria respectivă conține dar nu se limitează la obiectele de proprietate intelectuală care au un regim specific în majoritatea sistemelor de drept, dar cum am spus anterior tot aici putem include construcția fizică fictivă a titlurilor de valoare, a căror valoare și utilitate nu poate fi nemijlocit posedată, sau mai bine spus posesia „hârtiei” nu ne conferă drepturi exclusive asupra bunurilor ce stau în spatele acesteia. Situație similară cu aplicabilitatea și funcționarea dreptului de proprietate intelectuală, unde cartea sau creația artistică indiferent de forma ei, este suportul care conține întruchiparea rezultatului intelectual al individului, unde obiectul respectiv o dată cu transmiterea sau deteriorarea lui nu afectează existența dreptului și a creației. Fix așa și în cazul titlurilor de valoare, existența fizică a acestora este doar o dovadă a faptului că subiectul deține anume bunuri și nu reprezintă nemijlocitul bun deținut. Așadar, posesia se manifestă doar asupra suportului în ambele cazuri și nu asupra obiectului nemijlocit. Bunurile digitale sunt o altă categorie problematică apărută care include obiecte de la valute electronice, titluri de valoare electronice, obiecte ale proprietății intelectuale păstrate în formă electronică și multe altele. Aceste categorii de obiecte au dus la crearea unei noi forme de bunuri care este întâlnită sub denumirea de „quasi-lucruri”. Quasi-lucrurile sunt acele tipuri de obiecte care nu corespund tuturor criteriilor (de obicei unui criteriu) pentru a fi percepute ca lucruri în înțelesul lor clasic, dar datorită esenței

tibile to possession, that was mentioned during the analysis of the economic theory of property rights. A scientific work that tries to separate the concept of property as an economic phenomenon and the right of property as juridical one is the work of Устюжанина Е.В. „Проблемы развития отношений собственности в современной российской экономике.” The work proposes that the phenomenon of property suffers mutations and diversity in correlation to the historical epoch in which it is studied. Respectively, the problem of the rights of property over goods that can't be possessed, so the goods that can be taken without physical violence, as a result it is very hard to protect it from the interference of third parties. In this category can be included multiple types of objects that could in a way be assimilated with the object of the property rights, but because of impossibility to perform the physical possession, these objects get to be treated differently. This category of goods is consisted, but not limited to intellectual property, that have a separated regime of behavior in most of the legal systems around the world, here also can be included the fictive construction of securities, that we can't possess physically its entire value, or better to say that the possession of the „paper” do not gives us the exclusive right that is behind the notion of security. The same situation is applicable for intellectual property rights, where the book or the artistic creation, no matter its form, is just the thing that is supporting the intellectual result of the individual, where the thing, even if it is deteriorated or transmitted, does not affect the intellectual property itself. Same goes for securities, their physical existence is just a proof of the fact that the subject that owns it has some rights regarding something. So the possession in both cases is manifested upon the material thing and not upon the good itself. The digital goods are also a problematic category that appeared and includes, digital currencies, digital securities, various intellectual property in electronic form and various other digitalized objects. These types of categories of goods incentivized the creation of a new form of objects that is encountered in the doctrine by the name of “quasi-things”. The quasi things are those

lor și dorinței legiuitorului acestea au fost atribuite la lucruri. Aceste termen, este de asemenea, întâlnit în literatura de specialitate sub denumirea de „lucru nematerial” care dese ori este utilizat în diverse contexte și definind diferite obiecte. [6] Legiuitorul nostru de asemenea menționează categoriile respective în Codul civil, Cartea a doua Titlul I Patrimoniul, prin prisma articolelor 480 și mai recent apariția art.477 și 478 care se referă nemijlocit la bunurile digitale. În legislația rusă această categori de bunuri a fost introdusă sub termenul „drepturi digitale” (Цифровые права), caracterizându-le, în primul rând, sub aspect de drepturi asupra anumitor bunuri nemateriale și neatingând aspectul de posibilă interpretare a acestora sub conceptul unui bun. Considerăm că prin aceasta legiuitorul încearcă să atragă atenția asupra obiectelor respective și faptul că el încearcă într-o oarecare măsură să le dea un veșmânt juridic sub acoperământul bunurilor și al patrimoniului. De asemenea anume prin faptul că legiuitorul le recunoaște, el totodată încercă să le confere anumite forme de protecție prin prisma diverselor instituții, inclusiv poate că și prin prisma dreptului de proprietate? Însă, după cum a fost menționat acestea nu pot face obiecte ale dreptului de proprietate anume din cauza imposibilității manifestării atributului de posesiune. Situația respectivă poate crea mai multe probleme decât soluții, prin faptul că legiuitorul acceptă existența *quasi-lucrurilor* redată în articolele 477 și 478 (și nu doar) dar nu le conferă protecții și reglementări amănunțite cum ar fi de exemplu cazurile proprietății intelectuale, unde acestea sunt reglementate și definite amănunțit de legi speciale. Astfel, pot fi create anumite precedente periculoase în practică unde se încearcă de a le conferi acestor bunuri anumite statute de obiecte ale instituției a căror acestea nu pot fi astfel deteriorându-se conceptele teoretice ale instituțiilor respective și de fapt creând probleme pentru aplicabilitatea integrală a instituției pentru bunurile date; care după cum am menționat anterior sunt *quasi-lucruri* ce nu dețin toate elementele necesare pentru a fi considerate lucruri.

Un precedent interesant a fost creat în Franța unde în 2019 o instanță de judecată

types of objects that do not have all the criteria (usually it is just one criteria) to be called things in their classical meaning, but because of their essence and the will of the lawmaker they have been attributed to things. This term also can be found in the doctrine by the name of “intangible things”, that is used in various contexts and related to different objects. [6] Our lawmaker also mentions this type of goods in the Civil Code, second book, title I, patrimony, through the articles 480 and more recent 477 and 478 that are referring to the digital goods. For example, in the Russian legislation this category of goods is introduced by the name “digital rights” (Цифровые права), characterizing those first of all as rights over some intangible goods and evading the aspect of treating those through the perspective of a good. We are considering that through this the lawmaker is trying to focus the attention on these objects, giving them an understanding and concept relating them to the groups of patrimony and goods. Also because the lawmaker is acknowledging these objects, he tries at the same time to give them some forms of protection by managing them into existing institutions, including, being the object of property rights? However, as mentioned, they cannot be the object of the property right precisely because of the impossibility of manifesting the attribute of possession. That situation can create more problems than solutions, by the fact that the legislator accepts the existence of things in Articles 477 and 478 (and not only) but does not give them detailed protections and regulations such as intellectual property cases, where they are regulated. and defined in detail by special laws. Thus, certain dangerous precedents can be created in practice where it is tried to confer to these goods certain statutes of objects of the institution whose they cannot be thus deteriorating the theoretical concepts of the respective institutions and in fact creating problems for the integral applicability of the institution. the given goods; which, as I mentioned earlier, are “*quasi things*” that do not have all the necessary elements to be considered things.

An interesting precedent was set in France where in 2019 a court in Paris exposed the digital

din Paris s-a expus referitor la bunurile digitale deținute de o persoană în librăria sa de pe Steam. Steam este o platformă globală de distribuție digitală a jocurilor video pentru Windows, Linux și MacOS dezvoltată de Valve Corporation. Aceasta permite utilizatorilor să cumpere și să joace jocurile pe calculator [7]. Speța avea la bază problema revânzării jocurilor cumpărate de pe această platformă, adică cazurile când persoana după ce procura produsul digital dorea să îl vândă unui terț. Argumentul adus de companie a fost că – persoanele nu procură bunuri în formă digitală dar mai degrabă un abonament de acces și a utiliza conținutul și serviciile oferite de platforma Steam. Curtea însă a clasificat aceste achiziții ca licențe și nu ca abonamente, respectiv permițând posibilitatea revânzării echivalente a jocurilor pe suport fizic. Curtea a argumentat că îngrădirea respectivă încalcă principiul consacrat în legislația europeană, și anume *circuitul liber al bunurilor în interiorul Uniunii* [8], care presupune că toate bunurile comercializate pe teritoriul UE nu necesită o permisiune a proprietarului inițial pentru a fi recomercializate. După cum observăm în cazul respectiv curtea a atribuit acestor bunuri digitale statut definitiv de lucruri (quasi-lucruri). Aceasta i-a permis încadrarea obiectelor respective drept obiecte ale dreptului de proprietate sub concepția doctrinei franceze; ceea ce permite ulterior aplicarea tuturor celorlalte instituții de protecție și dispoziție ce le găsim în arsenalul dreptului de proprietate. O hotărâre definitivă în acest caz încă nu este [9] dar presupun că aceasta va fi menținută și de instanțele ierarhic superioare.

Principiul respectiv trebuie să fie reținut și în raport cu obiectele de mediu și anume ingerința și satisfacerea de acestea a criteriilor necesare pentru a fi considerate obiecte ale dreptului de proprietate. Nu toate obiectele de mediu satisfac criteriile necesare pentru a fi considerate obiecte ale dreptului de proprietate anume din cauza caracterului nematerial sau impalpabil.

Apare totuși întrebarea care este obiectul dreptului de proprietate? Ce concept trebuie să acceptăm și să percepem pentru a definitiva și a pune punct de unde până unde vorbim despre obiecte ale dreptului de proprietate și ce trăsături

assets held by a person in his bookstore on Steam. Steam is a global digital video game distribution platform for Windows, Linux and MacOS developed by Valve Corporation. This allows users to buy and play computer games. [7] The case was based on the issue of reselling games purchased from this platform, for example the cases when the person after purchasing the digital product wanted to sell it to a third party. The argument brought by the company was that - people do not buy goods in digital form but rather a subscription to access and use the content and services offered by the Steam platform. However, the Court classified these acquisitions as licenses and not as subscriptions, respectively allowing the possibility of reselling equivalent to games on physical media. The Court has argued that the restriction violates the principle enshrined in European law, namely the free movement of goods within the Union,[8] which assumes that all goods traded in the EU do not require permission from the original owner to be resold. As we can see in that case, the court assigned to these digital goods the definitive status of things (quasi things). This allowed them to classify those objects as objects of property right under the conception of French doctrine; which subsequently allows the application of all other institutions of protection and disposition that we find in the arsenal of property rights. There is no final decision in this case yet [9] but I assume that it will be maintained by the hierarchically superior courts.

That principle must also be taken into account in relation to environmental objects, namely their interference with and satisfaction of the criteria necessary to be regarded as objects of property rights. Not all environmental objects meet the criteria necessary to be considered objects of property rights precisely because of their immaterial or impalpable nature.

However, the question arises as to what is the object of the property right? What concept must we accept and perceive in order to finalize and put an end to where we are talking about objects of property rights and what features are needed to meet its conditions. Of course, all this will be done in conjunction with local legislation

sunt necesare pentru a întruni condițiile acestuia? Desigur, toate acestea vor fi făcute în raport cu legislația autohtonă și doctrina care argumentează poziția legiuitorului.

Pentru a defini anumite lucruri despre obiectul dreptului de proprietate, este necesar să analizăm percepția de *bun* în legislația autohtonă. Termenul dat este definit de Codul civil în articolul 455 alin (1) *Bunuri sunt toate lucrurile susceptibile apropierii individuale sau colective și drepturile patrimoniale*. Definiția respectivă ne determină să desprindem că bunurile conțin atât *lucrurile* susceptibile apropierii individuale sau colective și *drepturile patrimoniale*. Cel mai contradictoriu și așa spune eu specific legislației noastre este caracterizarea elementului de *lucru* în legislația noastră. Legiuitorul în alin. (2) al aceluiași articol imediat definește acest element prin, *Lucruri sunt obiectele corporale în raport cu care pot exista drepturi și obligații civile*. Respectiv corelația dintre *bun* și *lucru*, conform articolului 455 constă în faptul că bunul este genul, iar lucrul este specia [10, p.79]. Anterior termenii respectivi au fost utilizați anume conform conotației respective și anume *lucrurile* fiind o subcategorie a bunurilor, care sunt parte a obiectului dreptului civil. Respectiv, orice lucru este bun, și nu orice bun este lucru.

În literatura de specialitate există și alte opinii referitoare la coraportul respectiv. Prin „lucruri” înțelegem tot ce există în realitate, în lumea înconjurătoare, și sunt perceptibile prin simțurile noastre, precum și ceea ce există în imaginația omului, cum sunt pământul, aerul, lumina soarelui, casa, podul, scaunul, cartea înțelepciunea ș.a. Am văzut că prin „bunuri” înțelegem lucrurile ca valori economice care sunt utile pentru satisfacerea nevoilor materiale și spirituale ale omului și care sunt susceptibile de apropiere sub forma de drepturi patrimoniale. Lucrul este deci genul, iar bunul constituie specia. Lucrul are întotdeauna o existență materială, fiind perceptibil simțurilor noastre, indiferent de starea lor fizică (solidă, lichidă sau gazoasă) [11 p.231]. Observăm că ideea respectivă este contrară celei enunțate în legislația Republicii Moldova. Expunerea legislativă a conceptului respectiv îl observăm chiar prin prisma art. 535 a Codului civil român unde este

and the doctrine that argues the position of the legislator.

In order to finalize certain things about the object of the property right, it is necessary to analyze the perception of good in the local legislation. The given term is defined by the Civil Code in article 455 paragraph (1) *Goods are all things susceptible to individual or collective rapprochement and patrimonial rights*. That definition leads us to deduce that goods contain both *things* susceptible to individual or collective appropriation and *patrimonial rights*. The most contradictory, and I would say specific to our legislation, is the characterization of the *thing* element. The legislator in par. (2) of the same article immediately defines this element by; *Things are corporeal objects in relation to which there may be civil rights and obligations*. Respectively, the correlation between good and things, according to article 455, consists in the fact that the good is the genus and the thing is the species. [10, p. 79] Previously, those terms were used precisely according to the respective connotation, namely things being a subcategory of goods, which are part of the object of civil law. Respectively, every thing is good, and not every good is a thing.

There are other opinions regarding the respective report in the specialized literature. For example, by “things” we mean everything that exists in reality, in the surrounding world, and are perceptible through our senses, as well as what exists in the human imagination, such as earth, air, sunlight, house, bridge, chair, the book, wisdom and so on. And by “goods” we mean things, as economic values, which are useful for satisfying the material and spiritual needs of man and which are susceptible to appropriation in the form of patrimonial rights. Respectively, the thing is, the genus, and the good constitutes the species. The thing always has a material existence, being perceptible to our senses, regardless of their physical state (solid, liquid or gases). [11 p231] We notice that the idea is contrary to the one stated in the legislation of the Republic of Moldova. We observe the legislative exposition of the respective concept even through the prism of art. 535 of the Romanian Civil Code where the definition

dată definiția bunurilor: *Sunt bunuri lucrurile, corporale sau necorporale, care constituie obiectul unui drept patrimonial*. Adică observăm cum categoria de lucruri prin definiția legislativă este privită în primul rând ca o noțiune mai largă fiind corporale sau necorporale și care, pentru a fi clasificate drept bunuri trebuie să fie obiect al unui drept patrimonial. Logica gândirii juridice respective a fost argumentată anterior prin prisma curentului inspirat din dreptului natural, ceea ce este perfect sesizabil punând pe prim-plan relațiile apărute între oameni în raport cu bunul și neglijând reglementarea relațiilor între om și bun.

După cum am menționat anterior în doctrina germană și cea rusă se pune accentul pe obiectele materiale, percepute în legislația noastră drept *lucruri*, drept unicele obiecte posibile ale dreptului de proprietate. Începând cu legislația germană, § 90 al BGB definește bunurile/lucrurile pentru interesele capitolului ce denotă exclusiv drepturile reale, prin următoarea sintagmă: *lucrurile în înțelesul legii sunt doar obiectele fizice*. Legiuitorul german cu alte cuvinte delimitează și specifică concret ce sunt lucrurile și care trebuie să fie interpretarea lor. Definiția respectivă este dată pentru a identifica posibilele obiecte utilizate pentru reglementarea drepturilor reale.

Legiuitorul rus, de asemenea, are o structură interesantă a reglementărilor ce privesc bunurile. Articolul 128 al Codului civil rus expune obiectele dreptului civil; *Obiectele drepturilor civile includ lucruri (inclusiv banii în numerar și valorile mobiliare documentare), alte bunuri, inclusiv drepturi patrimoniale (inclusiv banii fără numerar, valorile mobiliare nedocumentare, drepturi digitale); rezultatele lucrărilor și prestări de servicii; rezultate protejate ale activității intelectuale și mijloace echivalente (proprietate intelectuală); bunuri necorporale*. Articolul respectiv denotă toate formele obiectelor protejate sau care pot fi tratate sub prisma dreptului civil. Observăm că legiuitorul rus plasează o multitudine de categorii unele fiind mai concrete, altele mai obscure pentru a fi identificate de fapt obiectele pentru diferite tipuri de raporturi juridice de drept civil. Respectiv delimitarea respectivă este utilizată pentru satisfacerea necesităților diferitor tipuri de instituții existente în dreptul civil. Pentru satisfacerea

of goods is given: *Are goods things, tangible or intangible, which constitute the object of a patrimonial right*. That is, as we observe how the category of things by the legislative definition is seen primarily as a broader notion being corporeal or intangible and which, in order to be classified as goods must be the object of a patrimonial right. The logic of the respective legal thinking was previously argued through the prism of the current inspired by the natural law, which is perfectly noticeable putting in the foreground the relations between people in relation to the good and neglecting the regulation of the relations between man and the good.

As we mentioned earlier in the German and Russian doctrine, the emphasis is on material objects, perceived in our legislation as things, as the only possible objects of property rights. Beginning with German law, § 90 of the BGB defines goods / things for the interests of the chapter which denotes exclusively real rights, by the following phrase: *things within the meaning of the law are only physical objects*. The German legislator in other words delimits and specifies concretely what things are and what their interpretation should be. That definition is given to identify possible objects used to regulate real rights.

The Russian legislator also has an interesting structure of property regulations. Article 128 of the Russian Civil Code sets out the objects of civil law; *Objects of civil rights include things (including cash and documentary securities), other goods, including patrimonial rights (including money not in cash, non-documentary securities, digital rights); the results of works and services; protected results of intellectual activity and equivalent means (intellectual property); intangible goods*. That article denotes all forms of objects protected or that can be treated in the light of civil law. We notice that the Russian legislator places a multitude of categories, some being more concrete and others more obscure in order to identify in fact the objects for different types of legal relations of civil law. That delimitation is used to meet the needs of different types of institutions existing in civil law. In order to satisfy the interests of our work, it is important to differenti-

ceră intereselor lucrării noastre, este importantă diferențierea categoriei de lucruri de bunuri, drepturi și alte tipuri de obiecte reglementate de cod. Coroborarea în această manieră a obiectelor dreptului civil mai este cunoscută sub forma *principiului specializării* (Spezialitaetsprinzip, Bestimmtheitsgrundsatz) [12 p. 209, 223-225]. Acest principiu pune anumite limite și specificări asupra obiectelor diverselor instituții ale dreptului civil. Ca de exemplu în baza acestui principiu drepturile reale spre deosebire de cele obligaționale, pot fi instaurate asupra unui obiect determinat specific și nu asupra unei totalități de bunuri [13 p.11]. Aici putem să ne referim inclusiv la unele obiecte de mediu cum ar fi fondul forestier, regnul animal, flora, fauna, subsolul, resursele funciare etc. care sunt totalități de bunuri care ar putea fi obiecte ale tranzacțiilor civile, dar în forma respectivă nu sunt obiecte ale drepturilor reale.

Conceptul respectiv mai este cunoscut în doctrină sub termenul de dualitatea dreptului civil. Dualitatea se referă la rigiditatea dreptului de a nu fi în același timp atribuit diverselor categorii. În cazul nostru aceste categorii sunt drepturile reale și drepturile obligaționale. Principiul respectiv este prezent în toate sistemele de drept ce au la bază conceptuală dreptul privat roman care se manifestă prin cele două acțiuni, *actio in rem* și *actio in personam*. Dualitatea dreptului civil și anume diviziunea între drepturile reale și cele obligaționale se răsfrânge asupra mai multor categorii ale raportului juridic, nu doar asupra obiectului reglementat. Ca de exemplu în cazurile drepturilor obligaționale poate fi determinat imediat și fără probleme subiecții (creditorul și debitorul) unei relații. În cazul drepturilor reale, subiecții determinați sunt proprietarul sau deținătorii de alte drepturi reale limitate. Ceea ce privește cealaltă parte, aceștia sunt determinați drept terți, fără o anumită față sau personalitate juridică, căpătând-o doar în momentele ingerințelor nemijlocite de către acestea în treaba subiecților determinați. Dualitatea dreptului civil este un facilitator în ceea ce servește conceptele abordate cu privire la obiectele dreptului de proprietate în teoria și practica curenților de drept inspirate din doctrina ruso-germană, inclusiv pentru țara noastră. După cum a fost afirmat anterior anume aici

ate the category of things from goods, rights and other types of objects regulated by the code. The corroboration in this manner of the objects of civil law is also known as the principle of specialization (Spezialitaetsprinzip, Bestimmtheitsgrundsatz), [12 p. 209, 223 - 225] This principle places certain limits and specifications on the objects of the various institutions of civil law. As an example, based on this principle, real rights, as opposed to obligatory ones, can be established on a specific determined object and not on a totality of goods. [13 p11] Here we can also refer to some environmental objects such as the forest fund, the animal kingdom, flora, fauna, subsoil, land resources, etc. which are totalities of goods that could be objects of civil transactions, but in that form are not objects of real rights.

That concept is also known in doctrine as the duality of civil law. Duality refers to the rigidity of the law not to be assigned to different categories at the same time. In our case these categories are real rights and obligation rights. This principle is present in all legal systems based on the concept of Romanian private law, which is manifested through the two actions, *actio in rem* and *actio in personam*. The duality of civil law, namely the division between real and obligatory rights, affects several categories of the legal relationship, not only the regulated object. As for example, in the case of obligation rights can be determined immediately and without problems the subjects (creditor and debtor) of a relationship. In the case of real rights, the determined subjects are the owner or holders of other limited real rights. As for the other party, they are determined as third parties, without a certain face or legal personality, acquiring it only in the moments of direct interference by them in the matter of the determined subjects. The duality of civil law is a facilitator in what serves the concepts approached regarding the objects of property law in the theory and practice of the currents of law inspired by the Russian-German doctrine, including for our country. As previously stated, it is here that the rigidity and differentiation between these two categories manifests itself more deeply.

Our lawmaker tried to do the same in re-

rigiditatea și diferențierea între aceste două categorii se manifestă mai aprofundat.

Legiuitorul nostru a încercat să facă același lucru în raport cu obiectele reglementate de raporturile civile, clasificând fiecare obiect pentru a delimita tipurile de instituții specifice din dreptul civil. Delimitarea *bunurilor* ca fiind compuse din *drepturi și lucruri* de fapt deschide ușa spre conceptualizarea criteriilor necesare pentru a determina trăsăturile curentului doctrinar adoptat de către legiuitor. Deși este efectuată această delimitare, Codul, în majoritatea cazurilor, utilizează termenul *bun*, chiar și atunci când, evident, este vorba de *lucruri* [10 p.79] (de exemplu în art. 459-471, 482-499, 500-530, 536-542 etc.) ba chiar mai mult, recent în art. 1108 alin. 4, ce se referă la contractele de vânzare-cumpărare a apărut o reglementare ce sună în felul următor: *Dispozițiile prezentului capitol se aplică și vânzării-cumpărării drepturilor și altor lucruri, cum ar fi energia electrică, energia termică, gazul și apa, furnizate prin rețea, precum și conținutului digital, în măsura în care aceste dispoziții nu contravin naturii acestor drepturi sau lucruri*. Problema care este depistată în fraza respectivă este utilizarea termenului de lucru, care nu coincide și nu reflectă explicațiile legiuitorului din art. 455 alin. 2 – lucrurile fiind obiecte corporale în raport cu care pot exista drepturi și obligații civile. Problema frazei din 1108 alin. (4) este că după cuvintele drepturi și lucruri (ceea ce de fapt ar constitui categoria de bunuri conform art.455), legiuitorul dă exemple ale obiectelor care în nici un caz nu pot fi încadrate drept lucruri, cum ar fi energia termică, gazul, energia electrică, apa, bunurile digitale. Aceste categorii după cum a fost specificat anterior, ar putea fi incluse în categoria quasi-lucru, care nu dețin toate elementele de a fi considerate lucruri, au elemente tangențiale cu drepturile și sunt încadrate de către legiuitor în categoria bunurilor. Respectiv, pentru a nu crea mai multe discrepanțe în concepțiile juridico-teoretice existente, propunem înlocuirea termenului *lucru* din aliniatul respectiv pe cel de *bun* sau introducerea unei categorii noi de quasi-lucruri în cartea a doua, titlul I, și atribuind toate obiectele enumerate de legiuitor ce nu sunt lucruri și nici drepturi, dar fac parte din categoria de bunuri la această categorie.

lation to the objects regulated by civil relations, classifying each object to delimit the types of specific institutions of civil law. The delimitation of the *goods* as being composed of *rights* and *things* in fact opens the door to the conceptualization of the necessary criteria to determine the features of the doctrinal current adopted by the legislator. Although this delimitation is made, the Code, in most cases, uses the term good, even when, obviously, it is about things [10 p79] (for example in art. 459-471, 482-499, 500-530, 536 -542 etc.) even more, recently in art. 1108 para. 4, which refers to sale-purchase contracts, a regulation has appeared that reads as follows: *The provisions of this chapter also apply to the sale-purchase of rights and other things, such as electricity, heat, gas and water, provided by network, as well as digital content, insofar as these provisions do not contradict the nature of these rights or things*. The problem that is detected in the respective sentence is the use of the term things, which does not coincide and does not reflect the explanations of the legislator from art. 455 para. 2 - things being corporeal objects in relation to which there may be civil rights and obligations. The problem with the phrase from 1108 paragraph 4 is that according to the words rights and things (which in fact would constitute the category of goods according to art. 455), the legislator gives examples of objects that in no case can be classified as things, such as thermal energy, gas, electricity, water, digital goods. These categories as specified above could be included in the category of quasi-things, which do not have all the elements to be considered things, have tangential elements with the rights and are classified by the legislator in the category of goods. Respectively, in order not to create more discrepancies in the existing legal-theoretical conceptions, we propose to replace the *thing* term from the respective paragraph with the *good* one or to introduce a new category of *quasi-things* in the second book, title I, of the civil code and assigning all the objects listed by the legislator. which are neither things nor rights, but are part of the category of goods.

Referințe bibliografice

Bibliographical references

1. Mattei U., Baieș S., Roșca N., Principiile fundamentale ale dreptului de proprietate. Chișinău: Arc, 2000. 346 p.
2. Demsetz H., Toward a theory of property rights, În: American Economic Review. 1967, v.57, nr2.
3. Honore A.M., Ownership, În: The nature of property and the value of justice 1961 p.370.
4. Чепурина М.Н., Кисилева Е.А., Курс экономической теории – 2006, 831p.
5. Склоковский К.И., Собственность в гражданском праве, Москва, 2010, 1016p.
6. Абрамова Е.Н., К вопросу о соотношении электронных денег и криптовалюты https://urfac.ru/?p=2679#_ftn11 (vizitat. 31.05.2021).
7. <https://ro.wikipedia.org/wiki/Steam> (vizitat. 31.05.2021).
8. Valentine R., French court rules country's Steam users can resell their games, 2019 [https://www.gamesindustry.biz/articles/2019-09-19-french-court-rules-](https://www.gamesindustry.biz/articles/2019-09-19-french-court-rules-countrys-steam-users-can-resell-their-games)
9. Tarason D., Valve will appeal French courts ruling that Steam cannot ban resale of 'dematerialised' games, 2020 <https://www.pcgamer.com/french-courts-rule-that-steam-cannot-ban-resale-of-dematerialised-games/> (vizitat. 31.05.2021).
10. Baieș S., Roșca N., Drept Civil, partea generală, persoana fizică, persoana juridică, ediția IV-a, Chișinău, 2011. 390p.
11. Lupan E., Sabău-Pop I., Tratat de Drept Civil Român partea generală vol-I, ALL Beck, 2006, 585p.
12. Koziol H., Welser R., Grundriss des buergerlichen Rechts. Bd. I. 11. Aufl. Wien, 2000. 516p.
13. Суханов Е.А., Гражданское право: В4т. Том2: Вещное право, Наследственное право, Исключительные права, Личные неимущественные права, 3-е издание, Москва Волтерс Клавер, 2008, 465p.

Despre autor:

Mircea GLADCHI,
*asistent universitar
al Catedrei „Drept privat”
a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI
al Republicii Moldova,
e-mail: mircea.gladchi@gmail.com*

About author:

Mircea GLADCHI,
*Assistant professor
of the Chair “Private law”
of the Academy “Ștefan cel Mare”
of the MIA of the Republic of Moldova,
e-mail: mircea.gladchi@gmail.com*